

Puheenvuoroja julkisen taiteen tehtävistä:

Taide julkisessa tilassa – Uudet muodot ja tehtävät (To 18.2.2016)

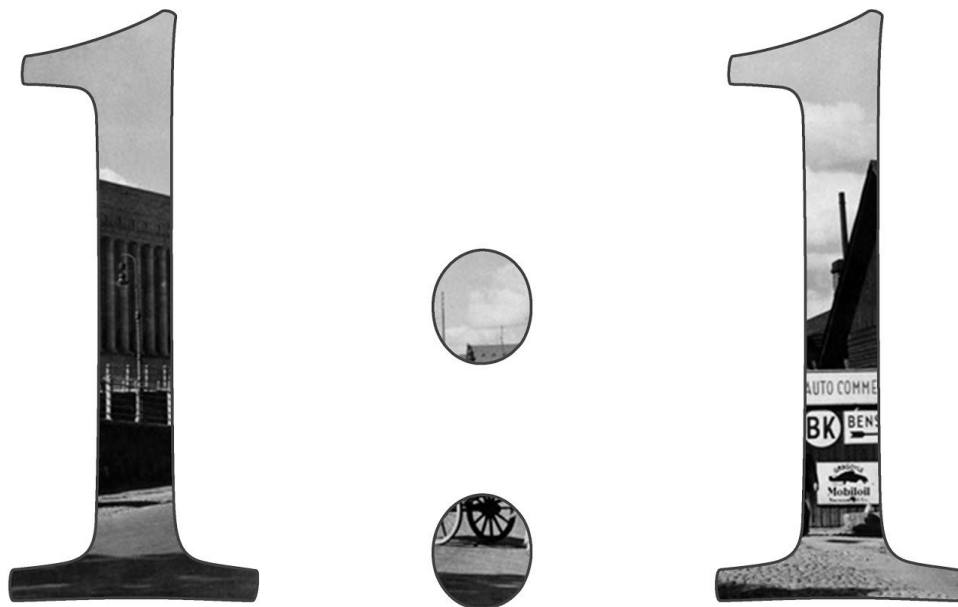
Eero Yli-Vakkuri (Ore.e Refineries: Hevoslinja): Maisemamaalauksesta viherinfraan.

- Ura performanssitaiteilijana, pitkälti julkisessa tilassa
 - Mitä tarkoittaa julkisessa tilassa työskenteleminen?
 - Minulle julkinen tila tarkoittaa ympäristöä, jonka määrittämistä säätelee ympäristön käyttäjät itse (ihmiset ja ei-ihmiset) – Toimijat luovat **ehdot joilla tilaa käytetään**.
 - Julkisen tilan sijaan kannattaa puhua julkisista tiloista, kuten **Kalle Hamm** ehdottaa.
 - Julkinen tila ei ole sidottua mihinkään paikkaan.
 - Tämä paikka on julkinen nyt, mutta yöllä ei – Meidät heitetään täältä ulos.
 - Keskustelut mitä täällä käydään pirstaloituu sosiaalisiin medioihin, koteihin, ravintoloihin, eriytyy omiin ryhmiinsä.
 - Julkinen tila on liukuu paikasta toiseen, vaikuttajina politiikka, säät jne.
 - Julkinen tila liikkuu näiden perässä ja paineessa.
 - Sen löytäminen on vaikeaa – Nykyaikalaisten keskeinen haaste on löytää julkista tilaa.
 - Varsinkin kun instituutiot pyrkii apajille.

- Performanssitaideteen tapauksessa “julkisesta tilasta” puhutaan usein kun esiintymiset toteutuu **arkiympäristössä**: Kaduilla, työpaikoilla, lähimetsissä jne.
 - Yhteistä näille ympäristöille on ettei yleisöt eivät ole säädeltyjä. Kuka vaan voi paukahtaa paikalle.
- Näihin paikkoihin suuntautuneisuutta ohjaa usein niukkuus.
 - Taiteilijoiden opiskeluaikoina harjaantunutta käytäntöä. Työskentely: Keittiöissä, kahvilassa. Esiintymiset: Olohuoneessa, takahuoneessa ja sähköpostissa.
 - **Säätelämällä vuokrahintoja** voidaan vaikuttaa siihen minkälaista taidetta tehdään ja mihin ympäristöihin se suuntautuu.
- Asemaa jossa toimitaan perinteisten instituutioiden ulkopuolella/rajoilla, vieraille yleisöille pidetään vanhastaan **“instituutio kriittisenä”**.
 - Taidehistoriallisessa kaanonissa maataide vei ulos gallerioista.
 - Taiteilijan toimiessa perinteisten instituutioiden ulkopuolella esitetään olevan “vanhoja rakenteita” haastavia voimia.
 - **Tämä ei ole totta.**
- Se että taidetta esitetään perinteisten instituutioiden ulkopuolella tai rajoilla ei päästä taidetta eroon sen perinteistä.
 - Päinvastoin: Muille kuin taideyleisölle esiintyminen vahvistaa taiteeseen liitettyjä konservatiivisia arvoja.
 - Kun työskentelee paikoissa joissa ei useimmiten nähdä nykytaidetta, tyyliillä joita ei yhdistetä vakavaan taiteelliseen työhön – Yleisö ei pysty kritisoimaan toimintaa.
 - Yleisöt pitää toimintaa “lumoavana” (Hyvässä ja pahassa).
 - Taiteilijamyytit vahvistuu.
 - Päädytään kritisoimaan nykytaidetta instituutiona koska **taide on ainoa asia josta voimme kieltäytyä.**
- Julkiseen tilaan toteutuva taide voi edistää konservatiivisen kulttuurin rakenteita.
 - Tätä voi miettiä suhteessa vaikka graffititaiteeseen.

Hevoskuva kuva Finna tietokannasta. 1930 luvulta, kuvaaja on **Pälsi Sakari**.

- Tämä on kadonnutta Helsinkiä.
 - Muistuttaa minkälainen maisema Kiasmalle haetun teoksen edessä on aikaisemmin ollut.
 - Muistuttaa myös. että performanssitaide tms. katoava taide on tätä nykyä viestintää. Se on dokumentoitua, sitä tehdään myös suhteessa sosiaalisiin medioihin, arkistoihin, julkaisuihin ja museoihin.
 - Tämä on hyvin tiedossa: Katoavaa taidetta ei ehkä koskaan ollutkaan.
 - Ajatus monumentista ei koske materiaaleja vaan teoksen tarkoitusta: **Ele voi olla monumentti.**

2014 aloitettiin Hevoslinja-projekti meidän ryhmän kanssa, johon kuuluu **Pietari Kylmä**, **Hanna Karppinen** ja seppä **Jesse Sipola**.

- Sen vuoden kohokohta oli Turun ja Helsingin yhdistänyt ratsastusperformanssi.
- Laajemmin ajatuksena on ollut löytää muuta-elämää (kuin ihmistä) tukevia toimintamalleja.
 - Tavoitteena muuttaa tapoja joilla teemme taidetta sellaiseksi että se tukee ei-inhimillisen elämän hyvinvointia.
 - Mikäli tieliikenneverkot suunniteltaisiin niin että hevoset voisivat edelleen liikkua kaupunkien välillä, ne kuljettaisi lantansa mukana laidunkasvien siemeniä, mikä toisi mukanaan hyönteisiä, mikä toisi mukanaan lintuja jne.
 - Ei-inhimillisen elämän edellytykset paranisivat.
 - Ajatus liittyy "Viherinfraan".
 - **Infrastrukturi** tarkoittaa yhteiskunnallisia toimia tukevaa palvelurakennetta.
 - **Sähköverkko palvelee meidän tarvetta ladata kännyköitä.**
 - Viherinfraa koskevassa ajattelussa koitetaan virittää **ekologisia ratkaisuja**, joilla voidaan vastata palvelutarpeisiin.
 - Ajatukseen voi tutustua mm. **VirMa** hankkeen kautta.
 - On luontevaa että taiteellinen toiminta jolla on yhteiskunnallisia tavoitteita suuntaa huomionsa poliittisiin toimiin joilla ohjataan infrastruktuurin kehitystä.
 - Kaupunkisuunnittelu säätelee sitä minkälaista kansalaisuutta tuotetaan (mm. mitä työtiloja ja kokoontumismahdollisuuksia) ja tätä kautta minkälainen ihmisuus on mahdollista.

Seminaarin aikana on tullut jo monta vitsiä siitä että “marskille kaveri, marskille kaveri” mutta sillähän on jo kaveri. Tässä on **Käthy**, hänet on haudattu Ypäjälle. Marskin lempi heppa.

Olen törmännyt ajatukseen siitä, että taide olisi suotava tehdä 1:1 mittakaavassa.

- **Jussi Koitela** kehotti tutustumaan kirjaan: *Toward a Lexicon of Usership*
 - Pohja-ajatuksena ettei taiteen ei pitäisi haikailla riippumattomuutta vaan huomioida **käytettävyyttä**.
- Yksi tapa lähestyä ajatusta 1:1 mittakaavan taiteellisesta toiminnasta on ajatella maalausten kokoa.
 - Mitä isompi maalaus sitä isomman kuljetuskaluston se vaatii. Sitä isomman museon se vaatii jne.
 - Tässä museokontekstissa sen varastoiminen on myös iso investointi.
 - **Taideteoksen fyysinen koko on yksi arvo joka siihen liittyy.** (Ajatus pohjaa myös **Robert Smitsonin** kelaan taideteosten skaalan tärkeydestä)

EHDOTAN, ETTÄ: Paras tapa arvioida julkisessa tilassa toteutuvaa taidetta on kysyä minkälaisiin palvelurakenteisiin se nojaa ja nostaa esiin.

Lisää aiheesta:

[Maisemamaalauksesta virherinfraan](#) (2015) Ore.e Ref/Hevoslinja: **Kylmälä&Yli-Vakkuri**

[Mitä se vihreä infrastruktuuri siis oikein on?](#) (22.04.2015) VirMa-hanke blogi

[Kaupunki ekosysteemipalvelujen tuottajana](#) (2013) **Mari Ariluoma**

Taidetta ja politiikkaa tekemässä (2016) Toim. **Haapoja, Henriksson & Koitela**

[Toward a Lexicon of Usership](#) (2014) **Stephen Wright** / [Huomioita kirjasta Suomeksi](#)